

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

1(16)

Bilaga 2. till
länsstyrelsens beslut
1997-11-20
231 - 3372 - 97
Obj nr 10 02 066

**Skötselplan
för
Naturreservatet Kvallåkra**

i
Karlshamns kommun

Upprättad av länsstyrelsen
Planförfattare
Lars-Göran Olsén

Skötselplan för naturreservatet Kvallåkra Innehållsförteckning

1 ALLMÄN BESKRIVNING	3
1.1 Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden	3
1.1.1 Naturförhållanden	3
1.1.2 Kulturhistoriska förhållanden	5
1.1.3 Markanvändning	5
1.1.4 Källuppgifter	6
*	
2 PLANDEL	6
2.1 Skötsel av mark och vatten	6
2.1.1 Allmän målsättning	6
2.2 Måldiskussion	6
2.2.1 Generella riktlinjer	6
2.2.1.1 Områden med fri utveckling	6
2.2.1.2 Skogsskötsel	6
2.2.1.3 Skötsel av kulturlandskap	7
2.2.1.4 Skötsel av Sandsjön	7
2.2.1.5 Skötsel av utloppet från Sandsjön	7
2.2.1.6 Skötsel av bryn	7
2.2.1.7 Skötsel av ledningsgator	7
2.2.1.8 Jakt	7
2.3 Skötselområden och åtgärder	8
2.4 Anordningar för friluftsliv	14
2.4.1 Mål för friluftslivsanordningar	14
2.4.2 Riktlinjer och åtgärder	14
2.4.3 Tillgänglighet	14
2.4.3.1 Stigar och vägar	14
2.4.3.2 Eldplatser	15
2.4.4 Information	15
2.5 Renhållning	15
2.6 Tillsyn	15
2.7 Dokumentation	15
2.8 Finansiering av naturvårdsförvaltningen	15
2.8.1 Ekonomisk plan	15
2.8.2 Finansiering	15

1 ALLMÄN BESKRIVNING

1.1 Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden

Kvallåkra ligger i den naturgeografiska region som betecknas *Blekinges sprickdalsterräng och ekskogsområde*. Denna region är sjörik och präglas av uppodlade nordsydliga sprickdalar med däremellan liggande skogklädda höjdryggar där bok och ek dominerar. I dalgångarna finns vanligen ett vattendrag.

1.1.1 Naturförhållanden

Topografi och geologi

Naturreservatet ligger på nivåer mellan 40 och 70 meter över havet, dvs naturreservatet ligger delvis över högsta kustlinjen, som i denna del av Blekinge ligger på ca 65 meter över havet. I norra delen av naturreservatet finns ett mindre område som når över högsta kustlinjen. Berggrunden utgörs av Karlshamnsgranit.

En central sänka med flera sumpskogar går från nordväst mot sydöst och dräneras mot öster i en delvis underjordisk bäck i en grovblockig ravin. Vid en del av sumpskogarna finns en mer eller mindre lodrät bergvägg på nordöstra sidan.

Bergväggar finns också i nordvästra delen av naturreservatet och i slutningen mot Sandsjöns södra halva.

Området avvattnas av Årydsån - Hållarydsåns vattensystem.

Sjö

Till fastigheten hör vattenområde i Sandsjön enligt reglerna i 1 kap 5§ jordabalken. Sandsjön är ca 11 ha stor och ca 8,7 m djup. Den ligger ca 43 meter över havet. Sandsjön, som är en näringsfattig sjö med mjuka bottnar, sänktes 1908 -1909 ca 1,5 m. Kring ett grund med stora block i sydväst finns ytor med sandbotten. Strand-vegetationen är relativt riklig, med bladvass, bunkestarr, nordnäckros och på östra stranden videsnår. Vattenvegetationen består bl a av vattenklöver, löktåg, knappsäv, hårslinga, syd/vattenbläddra och igelknopp. I övrigt finns sötvattensvamp (Spongilla) och dammussla. Sandsjön är inte kalkad men påverkas av kalkningar i Metgylet högre upp i sjösystemet. 1996 uppmättes pH till 6,6 i sydöstra delen (96.10.20). Tillflöde sker i huvudsak genom ett dike från Madgyl, men även genom en liten bäck i nordvästra delen. Utloppet är inom reservatet ett dike som via Hemsjön leder till N Öllesjön.

Vegetation

Skogen är en naturskog, uppkommen genom naturlig föryngring, med spridda vidkroniga bokar och ekar samt mellan dessa större träd en bitvis tät skog av yngre ek, bok och avenbok och på några mindre områden lind. Talrika buketter av bok och avenbok samt inslag av asp förekommer. De mellersta delarna av reservatet utgörs av blandskogar med stor andel äldre gran och på torrare mark tall. Ett stort antal bokar är skadade vid stambasen av harar och många yngre ekar med en diameter på ca 10 cm är svårt skavda av älgar.

Skogen är i stora delar av hedtyp men på sluttningar och i lägre liggande delar finns också skogar av ängstyp där blåsipporna och myskmadra bitvis är vanliga.

Skogen har i stort sett fått utvecklas fritt sedan 1940-talet med undantag för några mindre delar av den södra ädellövskogen där det finns en kraftledningsgata och längs en skogsväg i närheten av kraftledningsgatan där vedhugning har förekommit. I sydöstra delen har skogen gallrats på och i anslutning till en inäga med mindre odlingsrösen.

I kanten av en f.d. inäga i skogen finns en liten planterad granskog. På fuktigare mark växer asp.

I skogen finns tre områden med ädellövskog, det norra är ca 7 ha, det mellersta är ca 1,5 ha och det södra ca 16 ha. Ädellövskogen utgör ca 44% av skogsmarken inom reservatet.

Skogklädda kärr finns av olika typer som tall- och björkkärr med skvatram och tuvdun, björkdominerade kärr med enstaka alar eller videsnår. Fält- och bottenskiktet i kärren domineras i kanterna av vitmossor och björnmossor och i en del kärr finns centrala starrdominerade delar. I flera kärr växer missne. Kärren har inte påverkats av dikningar men i några av dem kan täkt av kärrtorv ha förekommit (kärrtorv rekommenderades som jordförbättringsmedel i Blekinge läns Kongl. Hushålls-sällskaps tidning ca 1820).

I områden som av skogsvårdsstyrelsen klassats som nyckelbiotoper (ca 14,5 ha) finns bland annat signalarter som blåsippa, myskmadra och mossorna klippfrullania (*Frullania tamarisci*), fällmossa (*Antitrichia curtipendula*), grov hakmossa (*Rhytidiadelphus loreus*), falsk vitmossa (*Leucobryum glaucum*), Porella sp och lavarna gammelgranslav (*Lecanactis abietina*) och den rödlistade bokvårtslaven (*Pyrenula nitida*).

Den norra nyckelbiotopen (ca 3 ha) sträcker sig från Sandsjöns västra strand i en båge mot väster och vidare mot söder in i en dal med ett litet skogklätt kärr. Marken är en blockig sluttning med bergväggar mot Sandsjön och mot norr från reservatets högsta delar. Skogen utgörs av en självföryngrad ädellövskog (bok, asp, avenbok och ek).

Den mellersta nyckelbiotopen (ca 1,5 ha) består av en serie av smärre skogklädda kärr som ligger i en liten svacka mellan två höjdplataer, med avrinning åt både norr och sydost. Kärren är helt opåverkade av dikning och ingen avverkning har skett i området på mycket lång tid. Träden står på socklar ute i kärren.

Den södra nyckelbiotopen (ca 10 ha varav ca 8,4 ha inom naturreservatet och ca 1,5 ha söder om vägen utanför naturreservatet) är till största ädellövskog av lundkaraktär med mycket avenbok. Vissa träd som står i bergen är mycket gamla. Ett kärr ingår också i den södra nyckelbiotopen.

*

Djurliv

Älg förekommer regelbundet inom området och lämnar bestående spår i form av ett stort antal skavda unga ekar. I övrigt förekommer de däggdjur som normalt hör hemma i trakten, d v s bland annat rådjur, grävling, räv, mård och skogshare. Kronhjort förekommer i trakten och strövar ibland genom området.

Den mosaikartade naturtypen gynnar en artrik fågelfauna med såväl skogsarter som kulturgynnade arter. Bland annat förekommer spillkråka, ormvråk och morkulla.

1.1.2 Kulturhistoriska förhållanden

Kvallåkra var ett kronohemman till den 9 juni 1702 då det såldes till Nils Håkansson.

Enskifte genomfördes 1820 - 1824.

Sandsjön sänktes 1908 - 1909 ca 1,5 m för att kunna odla upp några smala åkrar på östra och norra stranden.

Befolkningen i Kvallåkra by växte under 1700 och 1800-talet till över 130 invånare men är nu nere i fyra åretruntboende invånare i Kvallåkra.

Laga skifte av samfälligheter genomfördes 1959 - 1960. Den del av lastplatsen vid Sandsjöns sydöstra strand som låg inom Kvallåkra 1:11 tillföll då Kvallåkra 1:11.

Yngve Månsson köpte Kvallåkra 1:11 i början av 1940-talet och "avverkade då alla granna furor för att finansiera köpet" (muntl. Bertil och Marta Pettersson). Gården togs över och brukades av sonen Torsten Månsson fram till dennes död 1994. Större delen av fastigheten förvärvades av Naturvårdsverket i november 1995.

1.1.3 Markanvändning

Skogsbruk

Modernt skogsbruk har inte bedrivits inom området. Under de senaste 50 åren har endast viss vedhuggning skett längs skogsvägen i närheten av

kraftledningsgatan, längs diket från Sandsjön och av vindfällan i det nordvästra hörnet. En liten del av en inäga i skogen har planterats med gran och skogen har gallrats på och i de närmaste omgivningarna till en inäga i anslutning till den nuvarande åkermarken och i delar av brynet längs åkern i östra delen av reservatet.

Jordbruk

Åkrarna i dalbotten i östra kanten av naturreservatet används för vallodling.

1.1.4 Källuppgifter

Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopinventering 1995.

Vissa handlingar i Marta och Bertil Petterssons ägo, bl a en sammanställning av Kvallåkras historia av John och Inga Ryberg.

Lantmäterihandlingar.

2 PLANDEL

2.1 Skötsel av mark och vatten

2.1.1 Allmän målsättning

Det övergripande målet med skötseln av reservatet skall vara att skydda och vårda området så att dess biologiska och ekologiska värden bevaras.

2.2 Måldiskussion

2.2.1 Generella riktlinjer

2.2.1.1 Områden med fri utveckling

Samtliga skogsområden som utgörs av naturliga skogsekosystem skall lämnas till fri utveckling. Inom i övrigt rena lövskogar skall dock kulturspridd gran kunna avverkas.

2.2.1.2 Skogsskötsel

Inom områden som under de senaste årtiondena har påverkats av vissa skogliga ingrepp avvecklas granen (skötselområdena 1, 2, 10, 14, 16 och 17). Detta gäller också i nedre delen av slutningen mot åkermarken (skötselområdena 9, 11 och 12)

På den fd inägan på södra sidan av skogsvägen skall all gran avverkas för att förhindra att främmande granprovinierser kan spridas i skogen (skötselområde 15). Avverkningen av gran skall ske inom tre år.

Utforsling ur skogen av träden skall ske så att markskador inte uppkommer.

2.2.1.3 Skötsel av kulturlandskap

Åkermarken skall hållas öppen. Hävden skall ske med metoder som så långt möjligt gynnar områdets naturvärden, t ex ekologisk odling.

2.2.1.4 Skötsel av Sandsjön

En eventuell framtida kalkning av Sandsjön får avgöras efter ytterligare undersökningar av sjöns vattenkemi. Samråd med delägarna till sjön förutsätts ske.

2.2.1.5 Skötsel av utloppet från Sandsjön

Dikets djup och form regleras av vattendom. Rensning kan ske efter samråd med reservatsförvaltaren. Vid rensning skall tillses att skador på intilliggande mark och skog ej uppkommer.

2.2.1.6 Skötsel av bryn

Med bryn avses en 10 m bred övergång från åkerkanten alternativt från dikets bakslänt och in i skogen.

Mål: Bryn mot åkermarken skall vara slutna med ett väl utvecklat buskskikt och träd i varierande storlek. Inom betesfålla skall brynet vara beteshävdad.

Träd och buskar som utgör ett brukningshinder för vallodlingen får avverkas. Lägre grenar på ädla lövträd som växer ut över åkern kan tas bort. Träden bör stå kvar. Aspar som skall avverkas dödas först med ringbarkning.

Hassel och andra bärande buskar som inte hänger ut över åkern kvarlämnas. I brynområden finns lindbuskar som kan vara lämpliga att gallra så att skott kan växa upp till träd. Gran skall inte finnas i brynen.

2.2.1.7 Skötsel av ledningsgator

Föreskrifterna utgör inte hinder för underhåll av befintliga luftledningar. Sådant underhåll skall dock föregås av samråd med naturvårdsförvaltaren. Ris får inte läggas på stigar eller på stenmurar eller i anslutning till andra kulturlämningar.

2.2.1.8 Jakt

Några inskränkningar i jakten finns inte enligt föreskrifterna för reservatet. Jaktupplåtelse kan ske om detta inte motverkar reservatets syfte att skydda områdets biologiska och ekologiska värden. Jakten begränsas till jakt efter klövvilt (älg, rådjur och kronhjort) samt

eventuellt hare och vildsvin. Jakträtten bör upplåtas så att lämplig arrondering sker i förhållande till omkringliggande jaktområden.

2.3 Skötselområden och åtgärder

Skötselområde 1

Beskrivning: 2,5 ha. Bokskog med glest stående gammal gran. Övriga trädslag är grov asp, björk, avenbok och på hällmark ek och en. Vidkroniga bokar och buketter av bok och avenbok förekommer. Fältskiktet är svagt utvecklat. I västra delen ökar andelen av gran till nästan ren granskog. Flera vindfällen av gran finns i området, varav en del har omhändertagits under senare år. Fältskiktet är svagt utvecklat.

Mål: Lövskog med fri utveckling.

Åtgärder: Avveckling av granskogen i västra delen inom en treårsperiod, all lövvegetation kvarlämnas.

Skötsel av bryn regleras av riktlinjer under punkt 2.2.4 Skötsel av bryn.

Skötselområde 2

Beskrivning: 2,0 ha. En brant, grovblockig sluttning och bergssidor med ädellövskog (bokskog med avenbok och ek samt asp och björk). Mot Sandsjön växer al. I västra delen dominerar avenbok. Enstaka granar och tallar finns i området samt buketter av avenbok och bok. Fältskiktet är svagt utvecklat med bland annat vitsippa, harsyra, vårfryle och lopplummer.

Mål: Ädellövskog med fri utveckling.

Åtgärder: Bortröjning av all gran i västra delen inom tre år. Markering och röjning av strövstig.

Skötselområde 3

Beskrivning: 1,8 ha. Ädellövskog med bok och gles gammal gran samt enstaka björkar. På hällmarker växer tall med ung ek och enstaka enar. En del bokar växer i buketter. I fältskiktet finns bland annat kruståtel och blåbär. I västra kanten finns en hög västvänd bergbrant.

Mål: Ädellövskog med fri utveckling.

Åtgärder: Markering och röjning av strövstig.

Skötselområde 4

Beskrivning: 2,3 ha. Ädellövskog med bok, ek och avenbok samt björk, asp, och med ett stort inslag av självföryngrad gran och på hällmarker tall. Fältskikt och bottenskikt är svagt utvecklat med bland annat kruståtel, vårfryle och husmossa. Lövförna på råhumus och humusämnesskikt täcker stora delar av området.

Mål: Ädellövskog med fri utveckling.

Åtgärder: Inga.

Skötselområde 5

Beskrivning: 3,2 ha (avser de beskrivna kärren A - H). Ett flertal skogklädda kärr av olika typer som inte har dikats, t ex starrkärr med glest trädsikt av björk, björkkärr med al och enstaka tallar som står på socklar. I flera kärr finns missne och i kanterna ett bottenskikt av vitmossa och björnmossa.

- A En rad med mindre mestadels björkbevuxna kärr. I flera av dem finns missne.
- B Kärr med björkar på socklar och missne i fältskiktet.
- C Kärr med tall - björkskog med skvattram - tuvdun i fältskiktet. I kanten finns en utbildad lagg med missne. Eventuellt kan laggen ha bildats genom brytning av kärrtorv.
- D Två starrkärr med björk och tall och i det större missne. Det mindre ligger ca 2 m över och ca 20 m väster om det större. Det större kärret fortsätter som ett skogbevuxet fuktstråk med småkärr mot norr.
- E Starrkärr med björk på socklar och enstaka ekar och tallar. I stora delar finns ett bottenskikt av vitmossa.
- F Starrkärr med vitmossa i kanterna och björk, al och någon tall på socklar.
- G Starrkärr med breda vitmossemattor i kanterna. På socklar finns björk och enstaka alar, tallar och granar. I södra kanten finns ett mindre berg med en låg lodrät nordvänd sida mot kärret, där det bland annat växer brun korallav (*Sphaerophorus globulosus*).
- H Björkkärr med al, ek, gran och tall med ett bottenskikt av vitmossor och björnmossa. I de centrala delarna finns öppnare del med videsnår och ett fältskikt av starr. På en bergsida vänd mot kärret växer det bland annat brun korallav.

Mål: Kärr med fri utveckling.

Åtgärder: Inga.

Skötselområde 6

Beskrivning: 5,7 ha. Blandskog med ett stort inslag av ädellövträd som ek, bok och avenbok; vidare förekommer gran, asp och björk. På hållmarkerna finns ett stort inslag av tall och i västra delen ökar inslaget av gran. Vidkroniga ekar och bokar och buketter av bok växer mest i slutningen mot Sandsjön. Många döda och klena björkar i form av högstubbar och lågor finns i området. På en bok vid en bergvägg finns bland annat bokvårtlav, gammelgranslav och platt fjädermossa (*Pyrenula nitida*, *Lecanactis abietina* och *Neckera complanata*).

Mål: Naturskog med fri utveckling.

Åtgärder: Markering och röjning av strövstig.

Skötselområde 7

Beskrivning: 6,3 ha. Olikåldrig gles äldre granskog med stor andel yngre björk, bok, asp, ek och på hållmarkerna tall och ek. Flera ca 10 cm tjocka ekar är svårt skavda av älgar. Fältskikt är svagt utvecklat med kruståtel, örnbräken och fläckvis blåbär eller ljung. En del mindre kärr med björk på socklar och ett något mindre starrkärr finns i området och mot skötselområde 8. En äldre skogsväg går igenom området.

Mål: Naturskog med fri utveckling. Skogsvägen används som strövstig.

Åtgärder: Røjning för att hålla skogsvägen öppen som strövstig.

*

Skötselområde 8

Beskrivning: 6,5 ha. Olikåldrig blandskog. På torrare mark finns gles äldre tallskog med delvis tätt och olikåldrigt underbestånd av yngre ek, bok och gran; på friska och fuktiga områden olikåldrig gran, bokbuketter och enstaka vidkroniga ekar. Mot skötselområde 7 finns några mindre björksumpskogar med glest stående tallar. Torrakor och lågor av gran förekommer på flera ställen. Där barrskogen glesnar växer på torrare områden ung ekskog med enstaka enar och på sluttningarna bok och avenbokskog med enstaka ekar. I öster och norr begränsas området av en rad med sumpskogar av olika typer. I en del sumpskogar finns socklar som kan tyda på att man har brutit kärrtorv.

Mål: Naturskog med fri utveckling.

Åtgärder: Inga.

Skötselområde 9

Beskrivning: 7,5 ha. Blandskog med ek och tall på höjderna samt ek, avenbok, bok, björk och gran på sluttningarna och i sänkorna. Fläckvis dominerar eken. Flera ca 10 cm tjocka ekar är svårt skavda av älgar. En stor del av bokarna har gnagskador vid stambasen och några är ringbarkade av skogshararna. Avenboken finns som solitärer, stora buketter och stubbskottbuskar. De flesta enarna är döda på grund av konkurrensen av lövträden. I väster begränsas området av en rad sumpskogar.

Mål: Naturskog med fri utveckling

Åtgärder: De grova granarna i nedre delen av sluttningen avverkas inom tre år. I övrigt fri utveckling.

Markering av strövstig och för stigen erforderlig røjning.

Skötsel av bryn regleras av riktlinjer under punkt 2.2.4 Skötsel av bryn.

Skötselområde 10

Beskrivning: 1,8 ha. Ädellövskog med enstaka äldre vidkroniga ekar och bokar. Yngre bitvis tät skog av ek, bok, avenbok, björk, asp, al,

hassel och gran. Längs diket från Sandsjön finns mycket asp. På västra sidan av diket ligger några asplågor och några granar har avverkats. Fältskiktet domineras av kruståtel på torrare mark. På båda sidorna av diket växer blåsippor.

Mål: Ädellövskog med fri utveckling. Eventuellt en parkering för ett mindre antal bilar i nordöstra hörnet.

Åtgärder: Avverkning av all gran inom tre år. Buskarna längs diket glesas ut mot åkern och enstaka alar får växa upp till en gles trädridå. Rensning av diket får ej ske med grävsropa. En parkeringsyta kan eventuellt anläggas i nordöstra hörnet. En strövstig in till området röjs och märks ut och en spång byggs över diket. Skötsel av bryn regleras av riktlinjer under punkt 2.2.4 Skötsel av bryn.

Skötselområde 11

Beskrivning: 1,6 ha. Ädellövskog dominerad av avenbok i en sluttning mot nordost, med många buketter av avenbok och enstaka bokar, ekar, björkar och enstaka unggranar. Mot söder ökar andelen bok. Hedlövskog i övre delen av sluttningen och ängslövskog ner mot åkern.

Mål: Ädellövskog med fri utveckling.

Åtgärder: Granarna i nedre delen av sluttningen avverkas. Markering och röjning av strövstig.

Skötsel av bryn regleras av riktlinjer under punkt 2.2.4 Skötsel av bryn.

Skötselområde 12

Beskrivning: 5,3 ha. Grovblockiga moränsluttningar med ädellövskog. En ravin med flera flyttblock och en bäck som bitvis flyter under blocken finns i norra delen av området. Ädellövskogen norr om bäcken består av i huvudsak bok och avenbok. Söder om bäcken är skogen mera blandad med bok, avenbok, ek, bitvis lind, björk och asp. Bitvis förekommer buketter av avenbok och bok. I nedre delen av sluttningen och i branten norr om bäcken finns vidkroniga ekar, bitvis en del granar och på höjderna en del tall. Fältskiktet är svagt utvecklat med kruståtel, vårfryle och spridda vitsippor.

I östra delen finns en igenvuxen inäga med odlingsrösen i anslutning till åkern i öster. Söder om inägan står en gammal lind som har varit hamlad. I fältskiktet finns bl a glest med blåsippor. På kullen i östra delen växer ädellövskog av ek, lind och enstaka avenbokar.

På och runt inägan har skogen gallrats och bitvis finns ett stort uppslag av aspsly. En del hyggesavfall och ej tillvaratagen ved ligger på marken.

Mål: Ädellövskog med fri utveckling

Åtgärder: Markering och röjning av strövstig.

Skötsel av bryn regleras av riktlinjer under punkt 2.2.4 Skötsel av bryn.

Skötselområde 13

Beskrivning: 1,7 ha. Ädellövskog av yngre ek, avenbok och äldre granar med på friska och fuktiga marker en fläckvis föryngring av gran. En del yngre ekar är skadade av älgar.

Gränsen mot söder i östra hörnet av skötselområdet korsar vägen på södra sidan av ett stenblock som ligger på en berghäll.

Mål: Ädellövskog med fri utveckling.

Åtgärder: Røjning för att hålla skogsvägen öppen som strövstig.

Skötselområde 14

Beskrivning: 0,9 ha. Blockig moränsluttning med ädellövskog av ek, avenbok, lönn, björk, asp och hassel. Granar finns mest i nordöstra delen av området.

Mål: Ädellövskog med fri utveckling.

Åtgärder: Avverkning av all gran inom tre år. Större granar som ej kan fällas eller som är svåra att utforsla utan att skada lövskogen ringbarkas. Røjning för att hålla skogsvägen öppen som strövstig.

Skötsel av bryn regleras av riktlinjer under punkt 2.2.4 Skötsel av bryn.

Skötselområde 15

Beskrivning: 1,1 ha. F.d. inäga med odlingsrösen och gammal skogsväg. Ädellövskog av yngre ek, avenbok, björk, en, hassel, bok och på fuktigare mark asp och spridda stora granar och tallar. Lövträden växer till en del i grupper vid odlingsrösen. Några av de större ekarna är vidkroniga. Flera yngre ekar är skadade av älgar. En mindre planterad, ej gallrad granskog finns i kanten av området. I fältskiktet, som domineras av kruståtel, finns bl a smultron, ärenpris, blåbär och vårfryle.

Mål: Ädellövskog där utvecklingen av vidkroniga träd, speciellt ekar gynnas. Av älgar skadade träd kan få stå kvar.

Åtgärder: Avverkning av all gran på fd inägomark inom tre år och friställning av vidkroniga ekar.

Røjning för att hålla skogsvägen öppen som strövstig.

Skötselområde 16

Beskrivning: 3,1 ha. Ädellövskog med avenbok, bok, ek samt björk, hassel, gran, enstaka asp och tall. Bitvis dominerar avenboken. På östra sidan av skogsvägen är skogen mer blandad utan tydlig dominans av något trädslag. Marken är blockig. Längs skogsvägen har vedhuggning förekommit. Hyggesavfall av framförallt gran ligger längs skogsvägen.

Mål: Ädellövskog med fri utveckling.

Åtgärder: Avveckling av granen inom tre år. Större granar som ej kan fällas eller som är svåra utforsla utan att skada lövskogen ringbarkas. Røjning för att hålla skogsvägen öppen som strövstig; markering och røjning av strövstig.

Skötselområde 17

Beskrivning: 0,7 ha. En ca 10 m bred kraftledningsgata i ett ädellövskogsområde. I kanten av kraftledninggatan växer några stora granar.

Mål: Kraftledningsgata i ren ädellövskog.

Åtgärder: Avverkning av granen i samband med røjning av ledningsgatan.

Skötselområde 18

Beskrivning: 2,2 ha. Ädellövskog på grovblockiga moränsluttningar och mot väster en brant sluttning. (Boskog med avenbok och ek samt ett mindre bestånd av lind, björk och asp. I nedre delen av sluttningen mot väster finns ett ungt ekbestånd och ett aspbestånd. Bitvis förekommer buketter av avenbok och bok). Enstaka granar finns i hela området. Vid kraftledningsgatan ökar andelen av gran, speciellt mot nordväst. Fältskiktet är svagt utvecklat med kruståtel, vårfryle och spridda vitsippor.

Mål: Ädellövskog med fri utveckling

Åtgärder: Avverkning av gran vid kraftledningsgatan. I övrigt inga åtgärder.

Skötsel av bryn regleras av riktlinjer under punkt 2.2.4 Skötsel av bryn.

Skötselområde 19

Beskrivning: 3,2 ha. Åker som används för vallodling.

Mål: Åker med ett mindre antal hamlade askar samt aplar längs stenmuren i östra kanten.

Åtgärder: Vallodling alternativt med stängsling och efterbete.

Vid røjning i buskridån längs stenmuren kvarlämnas aplar och enstaka askar. De sistnämnda hamlas.

Skötsel av bryn regleras av riktlinjer under punkt 2.2.4 Skötsel av bryn.

Skötselområde 20

Beskrivning: 0,1 ha. Lövskog i dalbotten på mark som tidigare har varit odlad mark. I trädsiktet finns asp, ask, ek och hassel.

Mål: Gles betad ädellövskog med hasselbuskar och hamlade askar. Får ej gödslas.

Åtgärder: Gallring för att gynna ädellövträd, hassel och andra bärande träd och buskar. Vidkroniga ekar friställs. Aspar gallras genom att först

avdöda asparna med ringbarkning. Askar som är lämpliga för hamling, friställs och hamlas.
Områdena betas tillsammans med betesvallen på åkern. Stängslet sätts vid det gamla stängslet i områdets gräns. Den gamla taggtråden röjs bort.

Skötselområde 21

Beskrivning: 0,1 ha. Blockigt område där bäcken från sumpskogarna rinner ner till åkern och liten åkerholme. På området växer ask, björk, hassel och lindbuskar.

Mål: Gles betad lövskog med hasselbuskar och hamlade askar och lindar. Får ej gödslas.

Åtgärder: Buskskiktet gallras kraftigt varvid lämpliga skott av lind och ask lämnas kvar och tillåts bilda träd som kan hamlas.

Skötselområde 22

Beskrivning: 0,1 ha. En smal igenvuxen remsa mellan åkern och vägen i östra kanten av reservatet. Gles blandskog med björk, ask, lönn, hassel, mårbar, tall och gran. I östra delen finns ett mindre bestånd av gullvivor. Området har använts för grustäkt.

Mål: Björkhage med ask, lönn och enstaka tallar. Några askar hamlas. Får ej gödslas.

Åtgärder: Granen avverkas. Gallring av buskar så att hassel gynnas. Askskott i buskar som är lämpliga för hamling, friställs för att efter några års tillväxt hamlas. Områdena betas tillsammans med betesvallen på åkern. Stängslet sätts längs vägen.

2.4 Anordningar för friluftsliv

2.4.1 Mål för friluftslivsanordningar

Bevarande av områdets naturvärden skall vara överordnade anordningar för friluftsliv.

2.4.2 Riktlinjer och åtgärder

Förslitning av naturskogsområden eller andra störningskänsliga delar av reservatet skall, om behov uppstår, motverkas genom kanalisering av besökare till slittåliga och mindre störningskänsliga delar av reservatet.

2.4.3 Tillgänglighet

2.4.3.1 Stigar och vägar

Eventuellt bör en parkeringsplats för ett mindre antal bilar anordnas söder om Sandsjön. Frågan bör tas upp med delägarna i den samfällida

vägen. En gångbro byggs över diket som utgör Sandsjöns utlopp. En strövstig markeras längs med Sandsjöns västra strand och genom norra delen av skötselområde 2 till den gamla skogsvägen. I södra delen av skötselområde 16 går strövstigen mot öster och vidare norrut genom östra delen av skötselområdena 12, 11 och 9 och tillbaka över bron till parkeringsplatsen.

2.4.3.2 Eldplatser

Eldplatser skall inte finnas inom området.

2.4.4 Information

En informationsskylt som bl a anger naturreservatets gränser och föreskrifter skall framställas och placeras på platser där man naturligt kommer in i reservatet.

2.5 Renhållning

Renhållning inom reservatet skall ske genom reservatsförvaltarens försorg. Toaletter eller soptunnor bör inte till en början, anordnas i reservatet.

2.6 Tillsyn

Tillsyn skall ske genom reservatsförvaltarens försorg, lämpligen genom uppdrag till någon närboende.

2.7 Dokumentation

Utförda åtgärder skall dokumenteras av reservatsförvaltaren på lämpligt sätt.

I arrendeavtal anges vad arrendatorn ska dokumentera, t ex datum för sådd, gödsling och skörd, gödselmedel och mängd, gröda, djurslag, antal djur och betesperiod, jaktdagar och utfall av jakt.

2.8 Finansiering av naturvårdsförvaltningen

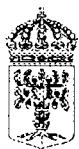
2.8.1 Ekonomisk plan

En ekonomisk plan för förvaltningen av reservatet har upprättats och bifogats skötselplanen. Denna plan ingår inte i fastställelsen av planen.

2.8.2 Finansiering

Staten bekostar: Åtgärder enligt skötselplanen, utom kostnader för normalt jordbruk.

Arrendatorn bekostar: Kostnader för normalt jordbruk inkl slätter av inägan (skötselområde nr 19).

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

16(16)
Bilaga 2. till
länsstyrelsens beslut
1997-11-20
231 - 3372 - 97
Obj nr 10 02 066

Bilagor

- I. Skötselplanekarta
- II. Karta över friluftslivsanordningar
- III. Översiktlig vegetationskarta
- IV. Laga skifteskarta
- V. Ekonomisk plan

*